

**BANSKOBYSSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ**

D*BRÝ KRAJ

Rozvojová agentúra BBSK, n.o.

**Sociálne podnikanie
v Banskobystrickom
samosprávnom kraji**

podporíme, poradíme, pomôžeme

Obsah

Sociálne podnikanie a prečo s ním začať	3
Z praxe fungovania sociálnej ekonomiky v kraji	4
Zapájame sociálne podniky do verejného obstarávania	
Kraj ako sociálny podnikateľ	
Kraj ako legislatívny a administratívny poradca	
Dáme zákazky Vášmu sociálnemu podniku	6
Nad rámec zákona	
Čo najviac obstarávame	
Ako získať zákazky vo verejnom obstarávaní	12
Plán verejného obstarávania	
Postup získania zákazky podľa jej hodnoty	
Naše odporúčania	
Založenie a rozbehnutie sociálneho podniku	14
Založenie sociálneho podniku	
Získanie štatútu registrovaného sociálneho podniku	
Financovanie sociálneho podniku	

Sociálne podnikanie a prečo s ním začať

Možno vo Vašej obci existujú služby, ktoré ste doteraz obstarávali externe, ale mohli by ste ich vykonávať sami. Možno máte v obci prírodné, materiálne, ľudské alebo finančné zdroje, ktoré môžete využiť pre prospech podnikania. Možno má vaša obec atraktívnu polohu, zaujímavú kultúru, či tradície alebo u vás žijú obyvatelia, ktorí majú zaujímavé znalosti alebo zručnosti.

Naopak možno bojujete so situáciou, kedy aj napriek voľným pracovným miestam sa vo vašej obci nachádzajú ľudia, ktorí sa dlhodobo nevedia zamestnať v komerčných podnikoch, nenadobudli alebo stratili pracovné návyky, majú zdravotné postihnutie alebo nízke vzdelanie.

Prácu takýmto ľuďom môže dať práve sociálny podnik¹, ktorý môžete založiť aj vy. Prioritou takéhoto podniku nie je dosahovanie zisku, tak ako pri bežných podnikoch, ale pozitívna spoločenská zmena, ktorú môžete dosiahnuť napríklad práve tým, že takýmto ľuďom dáte prácu a s tým súvisiace výhody. V prípade, že váš podnik bude dosahovať zisk, je dôležité, aby ste časť z neho reinvestovali naspäť do fungovania podniku.

Funkčný sociálny podnik zabezpečí nielen zníženie nezamestnanosti, ale aj rozvoj a atraktivitu obce. Získaním štatútu sociálneho podniku si tiež otvárate dvere k rôznym formám podpory zo strany štátu, prípadne miestnej a regionálnej samosprávy.

My ako kraj rozhodne podporujeme vznik sociálnych podnikov a vidíme v ňom veľký potenciál. Sami sme zriaďovateľom sociálnych podnikov, poskytujeme tiež administratívnu a legislatívnu podporu pri ich vzniku. Okrem priamej pomoci dávame sociálnym podnikom priestor na získanie zákaziek a snažíme sa tak zabezpečiť ich stabilitu, udržateľnosť a rozvoj.

¹Zákon č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

Z praxe fungovania sociálnej ekonomiky v kraji

Podporíme, poradíme, pomôžeme

Zapájame sociálne podniky do verejných obstarávaní nad rámec zákona

Pomoc poskytujeme aj zapájaním sociálnych podnikov do verejného obstarávania. To realizujeme ako Úrad BBSK a rovnako aj za organizácie v našej zriaďovateľskej pôsobnosti. Zákon o verejnom obstarávaní² vo svojom znení zohľadňuje sociálne hľadisko, z ktorého samosprávam vyplýva

povinnosť za určitých podmienok v minimálne 6 % obstarávaných zákaziek použiť toto hľadisko napríklad zadávaním zákaziek registrovaným sociálnym podnikom, chráneným dielňam a chráneným pracoviskám. My však vidíme v sociálnych podnikoch veľký potenciál, preto poskytujeme možnosť zapojiť sa do verejných obstarávaní vo vyššej miere, ako nám prikazuje zákon.

² Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Kraj ako sociálny podnikateľ

Ako kraj sme aktívny zriaďovateľ 3 sociálnych podnikov, z toho 2 majú priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku. Naše sociálne podniky sú dodávateľmi tovarov a služieb, ktoré by sme za iných okolností museli obstarávať externe. Mať vlastný sociálny podnik má nielen finančné a sociálne výhody, ale zvyšuje tiež zamestnanosť.

Stavebný sociálny podnik

(Rozvojové služby BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik)

Sociálny podnik so sídlom v Brezne využijeme na menšie stavebné a údržbové práce pre zariadenia v našej pôsobnosti. Má za sebou niekoľko úspešných rekonštrukcií, či údržbových prác. Doposiaľ zamestnal 30 ľudí, výhľadovo má však ambíciu dať prácu až 100 ľuďom.

Web: www.rozvojovesluzby.sk

Agro-drevinový sociálny podnik

(Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. „registrovaný sociálny podnik“)

Je zameraný na pestovanie cesnaku, drevín, ovocinárstvo a chov včiel s následnou distribúciou produkcie do našich zariadení – jedální. Ide o pilotný projekt v okrese Poltár, ktorý má ambíciu rozšíriť sa do ďalších menej rozvinutých okresov.

Agentúra práce

(Agentúra práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.)

Cez Agentúru práce pripravujeme dlhodobu nezamestnaných a sociálne vylúčených uchádzačov pre trh práce a prepájame ich s potencionálnymi zamestnávateľmi

v regióne. Uchádzači sa učia základným zručnostiam (hygiena, písanie životopisu, finančná gramotnosť...) a vďaka tréningovému centru sú pripravovaní priamo na základe potrieb zamestnávateľa. Uchádzači, ktorí prejdú našimi vzdelávacími kurzami sa môžu stať aj zamestnancami Vášho sociálneho podniku.

Web: www.agenturapracebbsk.sk

Zoznam sociálnych podnikov

Okrem našich krajských sociálnych podnikov na území kraja pôsobí viacero ďalších. Ich aktualizovaný zoznam³ môže byť pre Vás inšpiráciou.

Kraj ako administratívny a legislatívny poradca

Spolu s vytváraním vlastných sociálnych podnikov sa snažíme infraštruktúru sociálnej ekonomiky rozširovať aj prostredníctvom osvetu v samosprávach a treťom sektore. Po skúsenostiach so zakladaním vlastných sociálnych podnikov Vám radi podáme pomocnú ruku v oblastiach:

- Legislatívna pomoc – zakladacie listiny a dokumenty, administratívna pomoc, komunikácia s úradmi
- Business poradenstvo – tvorba, analýza a nastavenie business plánu
- Príklady dobrej praxe – návšteva už fungujúcich sociálnych podnikov (plusy, mínusy a riziká)
- Prepojenie s Agentúrou práce BBSK – pomoc s nájdením vhodných zamestnancov
- Obhliadky terénu – konzultácia vhodnosti priestorov a vybavenia

³ www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/socialna-ekonomika/register-socialnych-podnikov-09-2018.html

Dáme zákazky Vášmu sociálnemu podniku Nad rámec zákona

Zákon ukladá aj samosprávam, ktoré za rok zrealizujú viac ako 10 verejných obstarávaní (okrem zákaziek s nízkou hodnotou) povinnosť zohľadniť sociálne hľadisko v minimálne 6% svojich obstarávaných zákaziek. Túto povinnosť si samosprávy môžu splniť jednoducho zadaním zákazky registrovanému sociálnemu podniku, chránenej dielni, či chránenému pracovisku.

My ako kraj spolu s našimi organizáciami ročne zrealizujeme niekoľko stoviek verejných obstarávaní a preto sme sa rozhodli

podporiť sociálne podniky v našom kraji a dať im väčší priestor ako nám prikazuje zákon.

Chceme byť, čo najviac nápomocní v celom procese. Uvádzame preto oblasti, v ktorých je možné sa do verejného obstarávania zapojiť, a v ktorých aj z našej strany pociťujeme najvyšší dopyt. Zákazky, ktoré poskytneme môžu pomôcť k tomu, aby novovzniknuté alebo už fungujúce sociálne podniky boli stabilné, dlhodobo udržateľné, a aby pomáhali riešiť situáciu nezamestnanosti.

Čo najviac obstarávame?

V našej zriaďovateľskej pôsobnosti sú zariadenia sociálnych služieb, kultúrne inštitúcie a školské zariadenia. Ročne v týchto zariadeniach plánujeme nákupy tovarov a služieb za viac ako 29 miliónov eur. Práve časť týchto zákaziek by sme radi primárne ponúkli sociálnym podnikom a vytvorili tak

nové pracovné príležitosti. Najväčšiu časť našich obstarávaných zákaziek predstavujú stavebné práce (rekonštrukcie, zateplovanie, maľovanie...), nákup tovarov a potravín do našich zariadení.

Takéto množstvá nákupov stavebných prác, vybraných tovarov, či potravín by mohlo prispieť k vytvoreniu takmer **1 000 pracovných miest**:

- 450 pracovných miest v obecných sociálnych podnikoch
- 350 pracovných miest v stavebných prácach
- 60 pracovných miest vo výrobe tovarov
- 40 pracovných miest v mäso výrobe a poľnohospodárstve

Stavebné práce

Ide o najväčšiu položku plánovaných obstarávaných zákaziek s odhadovanou hodnotou 13,5 milióna eur za rok. Ide najmä o rekonštrukcie budov, drobné stavebné práce, či údržbu. Tieto objemy by mohli priniesť prácu v sociálnych podnikoch pre viac ako 350 zamestnancov. Inšpiráciu môže byť už vzniknutý krajský stavebný sociálny podnik, ktorý v súčasnosti má za sebou niekoľko úspešných zrealizovaných zákaziek.

Modelový odhad dopytu po stavebných sociálnych podnikoch:

Predpokladaná hodnota zákaziek:

13,5 mil. €

Počet zákaziek:

100 zákaziek

Požadovaný počet zamestnancov:

356 zamestnancov

Najčastejšie zákazky	Počet	Hodnota
Rekonštrukcie fasád a zateplovanie	31	7,5 mil. €
Rekonštrukcia sociálnych zariadení	27	900 tis. €
Maľovanie interiérov	34	275 tis. €
Bezbariérový prístup	9	250 tis. €

Výroba nábytku

Na nákup nábytku plánujeme použiť viac ako 1,5 mil. eur ročne. Najčastejšie obstarávame nábytok do školských učební, jedální a taktiež kancelársky nábytok. Odhadujeme, že sociálne podniky, ktoré by dodávali nábytok v takomto objeme by mohli dať prácu viac ako 50 zamestnancom.

Modelový odhad dopytu po nábytkárskych sociálnych podnikoch:

Predpokladaná hodnota zákaziek:

1,5 mil. €

Počet zákaziek: 92 zákaziek

Požadovaný počet zamestnancov:

52 zamestnancov

Najčastejšie zákazky

Školské lavice a stoličky

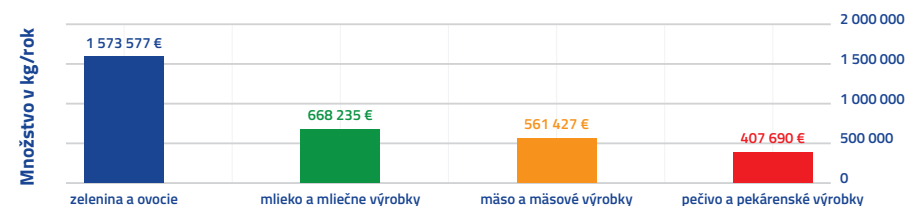
Kancelársky nábytok

Jedálenské stoly a stoličky

Potraviny

Každý rok v našich zariadeniach plánujeme nákup 3 500 ton potravín v hodnote 4 miliónov eur pre jedálne v našich školských zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb.

Najväčšiu časť dopytovaných objednaných potravín tvorí práve ovocie a zelenina, kde dominujú zemiaky a tiež mäso a mäsové výrobky.

Zelenina a ovocie

Do našich jedální ročne nakupujeme až 1 500 ton zeleniny a ovocia, v hodnote približne 700 000 €. Tieto objemy by mohli priniesť prácu v sociálnych podnikoch pre 17 zamestnancov. Inšpiráciou môže byť už vzniknutý krajský agro-drevinový sociálny podnik, kde sa v súčasnosti pestuje cesnak, ktorý bude distribuovaný do našich zariadení.

Modelový odhad dopytu po poľnohospodárskych sociálnych podnikoch:

Predpokladaná hodnota zákaziek:

700 000 €

Požadované množstvo: 1 570 ton

Požadovaný počet zamestnancov:

17 zamestnancov

Najčastejšie produkty	Požadované množstvo
Zemiaky	776 ton
Kapusta	108 ton
Cibuľa	85 ton
Jablká	93 ton
Hrušky	12 ton

Mäso a mäsové výrobky

Po zelenine a ovocí máme najväčší dopyt po mäse a mäsových výrobkoch. Ročne plánujeme nákup 560 ton týchto produktov. Ide najmä o bravčové a kuracie mäso a tiež vajcia. Sociálne podniky, ktoré by zásobovali naše jedálne kvalitným lokálnym mäsom by mohli zamestnať 23 zamestnancov.

Modelový odhad dopytu po mäso – výrobných sociálnych podnikoch:

Predpokladaná hodnota zákaziek:

966 000 €

Požadované množstvo: 561 ton

Požadovaný počet zamestnancov:

23 zamestnancov

Najčastejšie produkty	Požadované množstvo
Bravčové	185 ton
Kuracie	179 ton
Mäsové výrobky	88 ton
Hovädzie	44 ton
Vajcia	1 250 000 ks

Ako získať zákazky vo verejnom obstarávaní

Plán verejného obstarávania

Každoročne tvoríme plán verejného obstarávania organizácií v našej zriaďovateľskej pôsobnosti a rovnako aj Úradu BBSK. Zo zoznamu všetkých plánovaných zákaziek sa dozviete aký typ tovarov a služieb budú organizácie v danom roku obstarávať, ich predpokladanú hodnotu a dátum realizácie. Zoznam je pre daný rok vždy zverejnený na webovej stránke oddelenia verejného obstarávania:

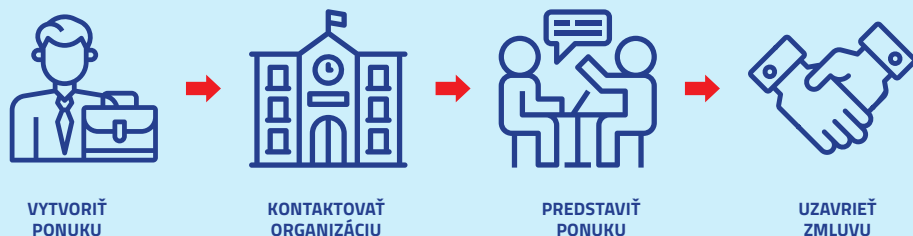
- Plán VO pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK⁴
- Plán VO pre Úrad BBSK⁵

O postupe rozhoduje hodnota zákazky

Zákazka s nízkou hodnotou do 50 000 € bez DPH

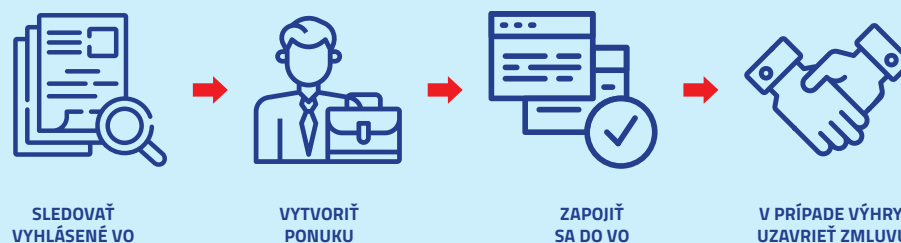
Tento typ zákaziek majú organizácie BBSK vo vlastnej réžii. Môžu ich sociálnym podnikom zadávať bez použitia postupov verejného obstarávania⁶. V podmienkach nášho kraja je tento postup podporený osobitným predpisom predsedu BBSK.

V prípade takýchto zákaziek máte ako zástupcovia sociálneho podniku možnosť kontaktovať priamo jednotlivé organizácie a ponúknuť im svoje produkty a služby.

Zákazka s predpokladanou rovnou a vyššou hodnotou ako 50 000 € bez DPH

Tieto zákazky sú realizované podľa postupov verejného obstarávania a sú realizované priamo oddelením verejného obstarávania Úradu BBSK. Všetky informácie o aktuálnych zákazkách sú zverejnené na stránke oddelenia verejného obstarávania⁷. Pre Vás ako sociálny podnik sú predovšetkým určené verejné obstarávania so sociálnym aspektom, kde súťažia medzi sebou sociálne podniky. Sociálny aspekt do vyhlásených verejných obstarávaní zadáva priamo vyhlasovateľ VO.

Naše odporúčania

V prípade, že Váš sociálny podnik spĺňa podmienky konkrétneho obstarávania, môžete sa doň zapojiť. Pre uľahčenie predkladania ponúk Vám odporúčame, aby ste sa zaregistrovali do nasledovných zoznamov:

- **Zoznam hospodárskych subjektov**, vedený Úradom pre verejné obstarávanie (viac informácií⁸)
- **Register partnerov verejného sektora**, vedený Ministerstvom spravodlivosti (viac informácií⁹) – pri zákazkách nad 100 000 € s DPH

Ide o informačné systémy, ktoré Vám uľahčia preukazovanie spôsobilosti na uzatváranie zmlúv. Registráciou sa stanete férovým partnerom pre subjekty verejného sektora. Pre Váš sociálny podnik je efektívnejšie zapísať sa do Zoznamu a Registru, pretože ide o jednorazovú záležitosť. V opačnom prípade by ste museli preukazovať spôsobilosť pri každom uzatváraní zmluvy zvlášť!

⁴ www.bbsk.sk/Portals/0/01%20Urad%20BBSK/Odd_verejneho%20obstaravania/2020_plan_VO_OvZP.pdf

⁵ www.bbsk.sk/Portals/0/01%20Urad%20BBSK/Odd_verejneho%20obstaravania/2020_plan%20VO_UBBSK.pdf

⁶ uvedené vo výnimke podľa § 1 ods. 13 písm. a) ZVO s osobitnou oporou v príkaze predsedu BBSK č. 013/2018/ODDVO

⁷ www.bbsk.sk/%C3%9Arad/Organiza%C4%BDn%C3%A9jedinoty%C3%9AraduBBSK/Oddelenieverejn%C3%A9hoobstar%C3%A1vania.aspx

⁸ www.uvo.gov.sk/zaujemascauchadzac/registre-o-hospodarskych-subjektoch-vedene-uradom/informacie-k-zoznamu-hospodarskych-subjekto-2ff.html

⁹ www.justice.gov.sk/Stranky/Registre/Dalsie-uzitocne-zoznamy-a-registre/RPVS/FAQ.aspx

Založenie, rozbehnutie a financovanie sociálneho podniku

V prípade, že vnímate príležitosť zapojiť sa do verejného obstarávania a máte víziu založenia sociálneho podniku, ale nevíete ako na to, ponúkame Vám zhrnutie jednotlivých krokov potrebných na založenie registrovaného sociálneho podniku.

Nakoľko sami máme skúsenosti so založením a vedením dvoch sociálnych krajských

podnikov, uvedomujeme si administratívnu náročnosť tohto procesu. Preto Vám naše oddelenie sociálnej ekonomiky poskytne pomocnú ruku v oblasti administratívy ako aj legislatívy. O administratívnu podporu môžete tiež požiadať regionálne centrá sociálnej ekonomiky, ktoré sídlia v každom krajskom meste.

1. Krok - Vytýčenie cieľa

Prvým krokom pri zakladaní sociálneho podniku je vytýčenie cieľa. Sociálny podnik je podnik, ktorého cieľom je dosahovanie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu. Pozitívny sociálny vplyv dosiahnete, ak budete vykonávať jednu zo spoločenských prospešných služieb, ktorou môže byť:

- zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných osôb,
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu,
- poskytovanie finančných prostriedkov subjektom sociálnej ekonomiky na vykonávanie spoločensky prospešnej služby¹⁰.

Druhy sociálneho podniku

Práve od charakteru spoločensky prospešnej služby, ktorú podnik vykonáva, sa odvíja druh sociálneho podniku:

- ▶ **integračný sociálny podnik:** v súčasnosti je najrozšírenejším typom sociálneho podniku, v ktorom je merateľným pozitívnym sociálnym vplyvom podpora zamestnanosti prostredníctvom zamestnávania znevýhodnených a/alebo zraniteľných osôb. Pozitívny sociálny vplyv sa považuje za dosiahnutý, ak integračný sociálny podnik zamestnáva z

celkového počtu zamestnancov najmenej 30 % znevýhodnených osôb a/alebo zraniteľných osôb¹⁰.

- ▶ **sociálny podnik bývania** je verejno-prospešný podnik, ktorého pozitívnym sociálnym vplyvom je zabezpečovanie spoločensky prospešného nájomného bývania.
- ▶ **všeobecný sociálny podnik** dosahuje väčší pozitívny sociálny vplyv ako podnikateľ, ktorý obdobnú činnosť vykonáva na účel dosiahnutia zisku¹¹.

^{10 a 11} Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch

2. Krok - Tvorba podnikateľského plánu

Po vytýčení merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu je ďalšou nevyhnutnou súčasťou fázy zakladania sociálneho podniku tvorba podnikateľského plánu, v ktorom majú byť reálne zhodnotené možnosti sociálneho podniku – potrebné vstupy a očakávané investície, analýza trhu a konkurencie, tabuľka pred-

pokladaných nákladov a výnosov aspoň na najbližšie tri roky. Podnikateľský plán je tiež dokument, ktorý predkladáte banke v prípade, ak na začiatku svojho podnikania chcete využiť financovanie úverom. Na základe jeho predloženia banka posúdi, či a za akých podmienok môže byť poskytnutý úver. Uvádzajte v ňom preto reálne dosiahnuteľné hodnoty a čísla.

Právna forma a zakladacie dokumenty

Pred založením sociálneho podniku zvážte, akú právnu formu chcete svojmu podnikaniu dať. Zo zákona vyplýva, že sociálnym podnikom môže byť: občianske združenie, nadácia, neinvestičný fond, nezisková organizácia, účelové zriadenie cirkvi, obchodná spoločnosť, družstvo alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá je zamestnávateľom.

Od právnej formy sa následne odvíja zakladací dokument. Keďže **najčastejšou formou sociálneho podniku je s.r.o.**, môžeme ako príklad zakladacieho dokumentu uviesť zakladaciu listinu. Okrem základných náležitostí, ktorými sú obchodné meno a sídlo spoločnos-

ti, čas trvania a predmet činnosti, základné imanie či vklady spoločníkov, obsahuje zakladacia listina tiež ďalšie informácie týkajúce sa opisu sociálneho hľadiska podnikania, či spôsobu merania pozitívneho sociálneho vplyvu. V prípade s.r.o. je potrebné podať návrh na zápis do Obchodného registra, ktorý sa podáva tlačivom ustanoveným osobitným predpisom alebo v elektronickej podobe formuláru, ktorý je zverejnený na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky¹². Návrh na zápis do OR sa podáva na okresný súd príslušný podľa sídla podnikania.

3. Krok - Štatút registrovaného sociálneho podniku

Aby ste mohli využívať možnosť zapojiť sa do verejného obstarávania prostredníctvom vyhradenej zákazky, musí váš podnik získať **štatút registrovaného sociálneho podniku (RSP)**. Pre priznanie štatútu RSP

je potrebné spĺňať podmienky pre registráciu, doložiť ministerstvu práce vyžadované dokumenty a žiadosť o priznanie tohto štatútu. Počas celého procesu žiadosti a získavania štatútu RSP vám ako Rozvojová agentúra BBSK n.o. poskytneme administratívnu podporu a usmernenie v oblasti legislatívy týkajúcej sa sociálneho podnikania.

Štatút registrovaného sociálneho podniku je možné priznať žiadateľovi, ktorý okrem toho, že spĺňa podmienky sociálneho podniku, má:

- zriadený poradný výbor alebo demokratickú správu podľa právnej formy
- nemá sídlo alebo miesto podnikania na území Slovenskej republiky
- je dôveryhodný
- má vypracovaný projekt činnosti – podnikateľský plán
- je bezúhonný; ak ide o právnickú osobu, podmienku bezúhonnosti musí spĺňať aj štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu – zisťuje sa výpisom z registra trestov
- nemá nedoplatky poistného ani na dani
- neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania v období troch rokov pred podaním žiadosti
- nemá na majetok vyhlásený konkurz, nie je v reštrukturalizácii a nie je v likvidácii
- nemal zrušený štatút registrovaného sociálneho podniku v období troch rokov pred podaním žiadosti

¹² www.justice.gov.sk/Stranky/Obchodny-register-SR/Formulare-na-zapis-do-obchodneho-registra-pre-podania-v-elektronickej-podobe.aspx

Žiadosť o štatút registrovaného sociálneho podniku

Po splnení vyššie uvedených podmienok môže začať konanie o štatút RSP. Konanie sa začína na žiadosť, ktorá musí byť písomná, musí obsahovať identifikačné údaje žiadateľa podľa predtlaču s určením registrovaného sociálneho podniku o ktorého priznanie štatútu žiadateľ žiada.

Žiadosť o štatút sa podáva na formulári určenom ministerstvom práce a doručuje sa spolu s prílohami na adresu ministerstva práce. Prílohou žiadosti sú údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov podľa osobitného predpisu o registri trestov a súhlas s ich spracovaním a tiež vypracovaný podnikateľský plán. V prípade integračného sociálneho podniku je potrebné doložiť tiež prílohu o počte znevýhodnených a zraniteľ-

ných zamestnancov. Všetky potrebné informácie a vzory dokumentov, ktoré prikladáte k žiadosti o priznanie štatútu RSP sú voľne dostupné na stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny¹³.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny následne doručí RSP osvedčenie o priznaní štatútu. Štatút RSP sa priznáva bez časového obmedzenia. Celý proces registrácie trvá cca 30 dní a to v závislosti od stavu predloženej žiadosti. Počas tohto konania pracovníci Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny navštevujú sociálne podniky a kontroľujú priamo v priestoroch podniku skutočné plnenie činností uvedených v žiadosti o registráciu. Uvádzajte preto vo všetkých dokumentoch korektné informácie odrážajúce skutočný stav, aby ste tak predišli napríklad aj zamietnutiu žiadosti o registráciu.

4. Krok - Financovanie

Existuje niekoľko možností financovania sociálneho podniku. Okrem vlastných zdrojov financovania máte možnosť využiť aj investičnú pomoc a to predovšetkým prostredníctvom komerčných úverov. Tie v podmienkach Slovenskej republiky poskytuje Slovenská sporiteľňa a.s. (SLSP) a zahraničná Sociálna a ekonomická investičná spoločnosť TISE. V prípade, že ste sa rozhodli pre integračný sociálny podnik, máte tiež možnosť využiť vyrovnávacie príspevky na mzdové a dodatočné náklady.

Vlastné zdroje financovania

Odporúčanie je, ešte pred tým ako sa pustíte do podnikania, vytvoriť si rezervu z vlastných zdrojov. Samozrejme, je to individuálne v závislosti od možností, potreby počiatočnej investície, ktorá závisí od predmetu podnikania, technologického vybavenia, využitia vlastných alebo prenajatých priestorov. Východiskovým bodom je správne vypracovanie podnikateľského plánu, v ktorom sú rozanalyzované počiatočné investície potrebné na začatie podnikania.

Investičná pomoc – návratná a nenávratná zložka

Návratná finančná pomoc

Podmienkou na získanie návratnej finančnej pomoci formou komerčného úveru je predloženie vypracovaného podnikateľského plánu, ktorý obsahuje do detailu prepracovaný a realistický finančný plán. Pri do-

hadovaní poskytnutia úveru majte na myslí finančnú stabilitu a nezadlžujte sa viac, ako dokážete splácať. Pred tým, ako si vyberiete, s ktorou bankou budete spolupracovať, nezabudnite si porovnať podmienky vo viacerých finančných inštitúciách. V podmienkach Slovenskej republiky poskytuje návratnú finančnú pomoc registrovaným sociálnym podnikom **Slovenská sporiteľňa, a.s. (SLSP)** a zahraničná Sociálna a ekonomická investičná spoločnosť TISE, ktoré majú vypracované programy podpory určenej praxe pre sociálne podniky. Partnerom **spoločnosti TISE** na Slovensku je družstvo Sociálni inovátori¹⁴, ktoré poskytuje odbornú pomoc pri realizácii sociálne zameraných projektov a pri financovaní sociálneho podnikania.

SLSP má vytvorený program pre sociálne podniky, do ktorého sa môžete zapojiť prostredníctvom vyplnenia online formuláru kde zadáte svoje údaje, údaje o svojom podnikateľskom zámere a predpokladanú sumu financií potrebných na uskutočnenie tohto zámeru. Následne po vyplnení a odoslaní formuláru vás kontaktuje špecialista pre podporu podnikania, ktorý váš podnikateľský plán zhodnotí a ponúkne možnosti financovania vhodné pre váš druh podnikania. Formulár môžete vyplniť priamo na stránke SLSP¹⁵. Okrem samotného poskytnutia úveru, SLSP poskytuje svojim klientom finančné konzultácie a vzdelávanie v oblasti financií, čo tvorí pridanú hodnotu oproti iným komerčným bankám. Obe spomenuté inštitúcie v rámci Národného projektu Investičná pomoc pre sociálne podniky poskytujú návratnú zložku tejto pomoci.

¹³ www.employment.gov.sk/sk/praca-zamestnanost/socialna-ekonomika

¹⁴ www.socialniinovatori.sk

¹⁵ www.nro.vicpremier.gov.sk/index.html

Po jej schválení oslovenou finančnou inštitúciou môže sociálny podnik následne podať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny žiadosť o nenávratnú zložku investičnej pomoci.

Nenávratná finančná pomoc

V aplikačnej praxi zatiaľ absentuje nenávratná zložka investičnej pomoci, ktorá je v procese prípravy. Tá je v kompetenciách Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Už teraz však vieme povedať, že oprávnené výdavky na poskytnutie dotácie formou nenávratnej finančnej pomoci budú kapitálové transfery, bežné transfery na dodanie tovaru a na poskytnutie služieb a mzdové výdavky.

Vyrovňavacie príspevky integračnému podniku

V prípade, že si založíte integračný RSP, môžete využívať finančné prostriedky určené na kompenzácie mzdy znevýhodnených a zraniteľných osôb v rámci Schémy pomoci de minimis na podporu zamestnanosti (schéma DM č. 16/2014)¹⁶. Výška a doba poskytovania vyrovnávacieho príspevku závisí od konkrétneho druhu znevýhodnenia alebo zraniteľnosti¹⁷. Maximálna výška pomoci poskytovaná na mzdy zamestnancov podľa schémy jednému prijímateľovi nesmie presiahnuť súhrnne 200 000 € v priebehu akéhokoľvek obdobia troch fiškálnych rokov.

Kontaktujte nás

Možností využiť potenciál sociálneho podnikania je mnoho. Sme radi, že z pozície kraja môžeme a vieme pomôcť s naštartovaním, ale aj ďalším prosperovaním vášho sociálneho podniku. V prípade, že vás téma sociálneho podnikania zaujala a vidíte v nej rovnaký potenciál ako my, prípadne už dlhšie zvažujete nad touto možnosťou, budeme radi ak nás kontaktujete a určite spoločne nájdeme najvhodnejšiu alternatívu pre Vašu obec.

¹⁶ www.upsvr.gov.sk/sluzby-zamestnanosti/statna-pomoc.html?page_id=13512

¹⁷ www.nro.vicepremier.gov.sk/index.html

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA
Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.
Nám. SNP 14585/1, 974 01 Banská Bystrica
www.dobrykraj.sk

Kontaktné osoby:
Ing. Milan Vaňo
špecialista na sociálnu ekonomiku
+421 948 874 659
milan.vano@dobrykraj.sk

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPŤRÁVNÝ KRAJ**